

Onze ziekten en Gods genezing (2)

Gebed en zalving voor zieken (Jak. 5:13-16)

Jos Douma

Wat gebeurt er als iemand wordt gezalfd naar Jakobus 5? Bij een zieke thuis komen op verzoek van de zieke zelf twee oudsten. Er is al pastoraal onderwijs gegeven over de betekenis van het bidden en zalven. In een samenzijn dat het karakter heeft van een sobere viering wordt gelezen uit de Bijbel, wordt gebeden om de Geest, vindt schuldbelijdenis en genadeverkondiging plaats en wordt de zieke met bijvoorbeeld amandelolie gezalfd op het voorhoofd: 'Ik zalf u in de naam van onze Heer Jezus opdat u de zalving van de heilige Geest zult ontvangen, tot heling van al uw zwakheden, naar ziel, geest en lichaam.' Er wordt gezongen.

Jakobus 5

Is zo'n samenzijn in overeenstemming met wat Gods Woord zegt in Jakobus 5:13-16? Daarover verschillen de meningen aanzienlijk. De ene kant: 'Het staat toch duidelijk in de Bijbel?!' De andere kant: 'Het is een heidens en magisch ritueel!' Het is niet eenvoudig om de weg te wijzen. Dat kan alleen door zorgvuldig te luisteren naar Gods Woord en door liefdevolle leiding van de Geest.

De zieke en de oudsten

Vers 13-14 stelt drie vragen: 'Heeft iemand onder u leed te dragen? Is iemand blij te moede? Is er iemand bij u ziek?' (NBG-1951) Drie geestelijke handreikingen volgen: we moeten ons helemaal op de Heer richten! De zieke (zwak, uitgeput) is iemand die ernstig lichamenlijk ziek is, eventueel kan dat ook psychisch zijn. De oudsten vertegenwoordigen de gemeente en de Heer van de gemeente. Er is een

uitleg die zegt dat het de oudsten van Jeruzalem zijn, toen nog de enige kerk (Jakobus is een heel vroege brief). Dan zou 'bidden en zalven' tot de eerste tijd behoord hebben. Veel meer voor de hand ligt: de oudsten van de plaatselijke gemeente waar de zieke bij hoort.

Bidden en zalven

Centraal staat in dit gedeelte het bidden (zie ook Jak. 1:5-6; 4:2-3; 5:17-18). Het zalven komt erbij. Daarom is het beter om niet over 'ziekenzalving' te spreken maar over 'gebed en zalving voor zieken'. De olie was in de tijd van de bijbel een veel gebruikt middel bij verwondingen en ziekten. Tegelijk is het een symbool van de Geest, van vreugde, toewijding en genade. Die betekenis overheerst hier.

In de naam van de Heer

Het zalven is een intieme aanraking: zo dicht wil God bij de zieke komen. Dat is ook de essentie van het 'in de naam van de Heer': Jezus zelf wil aanwezig zijn in zijn genezende kracht. De geur van Christus vult de ziekenkamer!

De kracht van het geloof

Het gaat hier om 'het gelovige gebed'. Dat is niet het gebed van een geestelijke reus. Op het gebed 'Ik geloof, kom mijn ongelof te hulp' genas Jezus een zieke jongen (Mar. 9:24). Bij geloof gaat het erom dat je je volledig richt op God, de Gever en Genezer, en dat je je in alles van hem afhankelijk maakt, ook van zijn plan met je leven. Geloof in God staat tegenover geloof in menselijke maakbaarheid. Geloven is: alles in Gods hand leggen en niet zelf nog wat in de hand willen houden.

De vergeving van zonden

Je bent rechtvaardig ('het gebed van een rechtvaardige is krachtig') als je niet alleen hoorder maar ook dader van het Woord bent (Jak. 2). Een rechtvaardige is iemand die het geloof in de praktijk brengt: steeds opnieuw alles in je leven toewijden aan God: je gedachten, woorden, daden, bezittingen, alles voor hem. Daarin struikelen we. En dat kan, als we het niet belijden, een blokkade worden voor het ervaren van Gods (genezende) genade. Zonde heeft in deze context niet te maken met ziekte als straf op de zonde, maar met ziekte als aanleiding tot zelfonderzoek en biecht.

Kwetsbare gemeente

'Gebed en zalving voor zieken' vindt plaats in de context van de plaatselijke gemeente. Het is niet een onderonsje van de zieke en enkele oudsten. Dat vraagt om een kwetsbare gemeente waarin de bereidheid leeft om zonden te belijden. Een gemeente waar veel halfslachtigheid en lautheid leeft kan geen genezende gemeenschap zijn. Waar we zonden leren belijden, waar onze harten verbroken worden, gaat Gods genezende en helende genade stromen en kan Gods werk door ons zichtbaar worden (Joh. 9:3).

Gebed: *Lieve Vader, onze Heelmeester, we bidden om verbrokenheid en kwetsbaarheid, we bidden om openhartigheid waarin we onze zonden belijden, we bidden om open kanalen waardoor uw genezende genade kan gaan stromen. Heer, we geloven, kom ons ongelof te hulp. En geef aan ons als gemeente en aan de oudsten van de gemeente veel liefde en wijsheid om goed om te gaan met vragen rond 'gebed en zalving'. Heer, we willen u eren, uw naam groot maken. Wilt u dat ook zelf doen: uw werk zichtbaar maken door ons heen, of we nu lichamenlijk ziek zijn of gezond. Laat uw genezende genade stromen, door Jezus, in de kracht van uw heilige Geest. Amen.*

Samen doorpraten

1. Lees Jakobus 1:1-8 en 5:13-20. Wat treft je het meest bij het lezen?
2. Ken je mensen die 'gebed en zalving' hebben ontvangen? Heb je misschien ervaring met de Rooms-katholieke ziekenzalving in je omgeving?
3. Als je zelf ernstig en/of langdurig ziek zou zijn, zou je dan een verzoek aan de oudsten doen om 'gebed en zalving'?
4. Hoe kunnen we meer een biddende gemeente worden rondom onze zieken?
5. Zijn wij een kwetsbare gemeente? Waaraan merk je dat?